

ROZHODNUTÍ KOMISE

ze dne 24. srpna 2012

o změně přílohy I nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009 o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám

(Text s významem pro EHP)

(2012/490/EU)

EVROPSKÁ KOMISE,

kapacity na trh, kde bude znovu rozdělena v rámci běžných postupů přidělování kapacity.

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám a o zrušení nařízení (ES) č. 1775/2005⁽¹⁾, a zejména na čl. 23 odst. 2 uvedeného nařízení,

(4) Pokud v propojovacím bodě často dochází k fyzickému překročení kapacity, postupy pro řízení překročení kapacity často situaci nemusí vyřešit. V takových případech by se mělo prozkoumat řešení s ohledem na síťové plánování a investice.

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Nařízení (ES) č. 715/2009 stanoví nediskriminační pravidla pro podmínky přístupu k plynárenským přepravním soustavám, aby bylo zajištěno řádné fungování vnitřního trhu se zemním plynem. Protože duplicita plynárenských přepravních soustav není ve většině případů ani ekonomická, ani efektivní, podporuje se hospodářská soutěž na trzích se zemním plynem prostřednictvím přístupu třetích osob, čímž se infrastruktura transparentním a nediskriminačním způsobem otvírá všem dodavatelům. Častý výskyt smluvního překročení kapacity, kdy uživatelé sítě nemohou získat přístup do plynárenských přenosových soustav navzdory fyzicky dostupné kapacitě, je překážkou na cestě k dokončení vnitřního trhu s energií.

(5) V souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 713/2009⁽³⁾ by Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů (dále jen „agentura“) měla sledovat a analyzovat provádění uvedených rámcových pokynů. Je nezbytné, aby provozovatelé přepravních soustav zveřejňovali informace nezbytné k zjišťování výskytu smluvního překročení kapacity ve formátu, s nímž lze pracovat.

(2) V praxi se ukázalo, že přes uplatňování některých zásad řízení překročení kapacity, jako je např. poskytnutí přerušitelné kapacity podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1775/2005 ze dne 28. září 2005 o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám⁽²⁾ a nařízení (ES) č. 715/2009, smluvní překročení kapacity v plynárenských přepravních soustavách Unie zůstává překážkou rozvoje řádně fungujícího vnitřního trhu se zemním plynem. Proto je třeba pozměnit rámcové pokyny týkající se uplatňování postupů řízení překročení kapacity v případě smluvního překročení kapacity. V souladu s čl. 23 odst. 3 nařízení (ES) č. 715/2009 by navrhované rámcové pokyny měly odrážet rozdíly mezi vnitrostátními plynárenskými soustavami a mohou stanovit minimální požadavky, jež je třeba splnit pro dosažení nediskriminačních a transparentních podmínek přístupu k soustavě s ohledem na postupy pro řízení překročení kapacity.

(6) Podle článku 24 nařízení (ES) č. 715/2009 mají národní regulační orgány za úkol zajistit soulad s uvedenými rámcovými pokyny.

(7) Pro účely zajištění co nejúčinnějšího uplatňování postupů pro řízení překročení kapacity ve všech propojovacích bodech s cílem maximalizovat dostupnou kapacitu všech sousedních soustav vstupu/výstupu je velmi důležité, aby národní regulační orgány a provozovatelé přepravních soustav z různých členských států i v rámci jednotlivých členských států mezi sebou vzájemně úzce spolupracovali. Především národní regulační orgány a provozovatelé přepravních soustav by měli brát v úvahu osvědčené postupy a usilovat o harmonizaci procesů pro provádění uvedených rámcových pokynů. Agentura a národní regulační orgány by měly činností v souladu s článkem 7 nařízení (ES) č. 713/2009 zajistit, aby byly v Unii na příslušných vstupních a výstupních bodech prováděny nejefektivnější postupy pro řízení překročení kapacity.

(3) Postupy pro řízení překročení kapacity by se měly používat v případě smluvního překročení kapacity a mají tyto případy řešit opětovným uvedením nevyužitě

(8) Jelikož provozovatelé přepravních soustav disponují podrobnými údaji o fyzickém využití soustavy a mají možnost nejlépe posoudit budoucí toky, je vhodné, aby určili, jak velkou dodatečnou kapacitu je třeba zpřístupnit nad rámec vypočítané technické kapacity. Tím, že s ohledem na scénář toků a smluvní kapacity nabídnou vyšší pevnou kapacitu, než je technicky dostupná, nesou provozovatelé přepravních soustav riziko a měli by být

(1) Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 36.

(2) Úř. věst. L 289, 3.11.2005, s. 1.

(3) Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 1.

náležitě odměněni. Pro účely určení výnosů provozovatelů přepravních soustav by však taková dodatečná kapacita měla být přidělena, pouze pokud již byla přidělena veškerá další kapacita, včetně kapacity vzniklé po uplatnění jiných postupů pro řízení překročení kapacity. Provozovatelé přepravních soustav by měli při stanovení technické kapacity úzce spolupracovat. V zájmu vyřešení potenciální situace fyzického překročení kapacity by měli provozovatelé přepravních soustav uplatnit nákladově nejefektivnější opatření, včetně buď zpětného odkupu kapacity, anebo přijetí jiných technických nebo obchodních opatření.

- (9) Nařízení (ES) č. 715/2009 by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno.
- (10) Opatření stanovená tímto rozhodnutím jsou v souladu se stanoviskem výboru zřízeného podle článku 51 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES ⁽¹⁾,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Příloha I nařízení (ES) č. 715/2009 se mění podle přílohy tohoto rozhodnutí.

Článek 2

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dvacátým dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*.

V Bruselu dne 24. srpna 2012.

Za Komisi

José Manuel BARROSO
předseda

⁽¹⁾ Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 94.

PŘÍLOHA

Příloha I nařízení (ES) č. 715/2009 se mění takto:

1) Bod 2.2 se nahrazuje tímto:

„2.2 Postupy pro řízení překročení kapacity v případě smluvního překročení kapacity

2.2.1 Obecná ustanovení

1. Ustanovení bodu 2.2 se vztahují na propojovací body sousedních soustav vstupu/výstupu mezi alespoň dvěma členskými státy nebo v rámci jednoho státu, bez ohledu na to, zda jsou tyto body skutečné nebo virtuální, pokud se na uvedené body vztahují postupy rezervace ze strany uživatelů. Mohou se rovněž vztahovat na body vstupu do třetích zemí a výstupu z třetích zemí, podle rozhodnutí příslušného národního regulačního orgánu. Na výstupní body pro koncové spotřebitele a distribuční sítě, vstupní body terminálů pro zkapalněný zemní plyn a výrobních závodů a na vstupní a výstupní body skladovacích zařízení se ustanovení bodu 2.2 nevztahují.
2. Na základě údajů zveřejněných provozovateli přepravních soustav podle oddílu 3 této přílohy a v případě potřeby potvrzených národními regulačními orgány agentura počínaje rokem 2014 zveřejňuje každoročně k 1. březnu zprávu o sledování překročení kapacity v propojovacích bodech, pokud jde o produkty s pevnou kapacitou prodané v předcházejícím roce, přičemž v rozsahu, v jakém je to možné, zváží obchodování s kapacitou na sekundárním trhu a využití přerušitelné kapacity.
3. Dodatečnou kapacitu získanou uplatněním jednoho z postupů pro řízení překročení kapacity uvedených v bodech 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4 a 2.2.5 nabídne příslušný provozovatel (provozovatelé) přepravní soustavy v rámci běžného postupu přidělování kapacity.
4. Opatření stanovená v bodech 2.2.2, 2.2.4 a 2.2.5 se provedou od 1. října 2013. Bod 2.2.3 odst. 1 až 5 se použije od 1. července 2016.

2.2.2 Navýšení kapacity prostřednictvím režimu vytváření nadměrné poptávky a zpětného odkupu

1. Provozovatelé přepravních soustav navrhnou a po schválení národním regulačním orgánem zavedou pobídkový režim vytváření nadměrné poptávky a zpětného odkupu, který umožní nabízet dodatečnou pevnou kapacitu. Před jeho zavedením národní regulační orgán konzultuje národní regulační orgány sousedních členských států a vezme v úvahu jejich stanoviska. Dodatečná kapacita se definuje jako pevná kapacita nabízená navíc k technické kapacitě propojovacího bodu vypočítané podle čl. 16 odst. 1 tohoto nařízení.
2. Režim vytváření nadměrné poptávky a zpětného odkupu dává provozovatelům přepravních soustav motivaci k tomu, aby zpřístupnili dodatečnou kapacitu, a to s ohledem na technické podmínky, jako je tepelná hodnota, teplota a odhadovaná spotřeba příslušné soustavy vstupu/výstupu a kapacity sousedních sítí. Provozovatelé přepravních soustav uplatňují v souvislosti s přepočtem technické nebo dodatečné kapacity soustavy vstupu/výstupu dynamický přístup.
3. Režim vytváření nadměrné poptávky a zpětného odkupu vychází ze systému pobídek, který odráží rizika provozovatelů přepravních soustav spojená s nabídkou dodatečné kapacity. Režim je strukturován tak, že se o výnosy z prodeje dodatečné kapacity a náklady spojené se zpětným odkupem nebo opatřeními podle odstavce 6 dělí provozovatelé přepravních soustav a uživatelé sítí. Národní regulační orgány rozhodnou o rozdělení výnosů a nákladů mezi provozovatelem přepravní soustavy a uživatelem sítí.
4. Pro účely stanovení výnosů provozovatelů přepravní soustavy se technická kapacita, zejména přenechaná kapacita, jakož i případně kapacita vytvořená uplatňováním pevného mechanismu ztráty v případě nevyužití v režimu na následující den i dlouhodobého mechanismu ztráty v případě nevyužití, považuje za přidělenou ještě před přidělením dodatečné kapacity.
5. Při stanovení dodatečné kapacity bere provozovatel přepravní soustavy v úvahu statistické scénáře pravděpodobného množství fyzicky nevyužitých kapacity v určitou dobu v propojovacích bodech. Rovněž bere v úvahu rizikový profil nabídky dodatečné kapacity, která nemá za následek nepřiměřenou povinnost zpětného odkupu. Režim vytváření nadměrné poptávky a zpětného odkupu také počítá s pravděpodobnostmi a náklady zpětného odkupu kapacity na trhu, což se odráží v množství dostupné dodatečné kapacity.
6. Pokud je to nutné k zachování integrity soustavy, uplatní provozovatelé přepravních soustav tržní postup zpětného odkupu, v rámci něhož mohou kapacitu nabídnout uživatelé sítí. Uživatelé sítí jsou informováni o použitelném postupu zpětného odkupu. Uplatněním postupu zpětného odkupu nejsou dotčena použitelná mimořádná opatření.
7. Provozovatelé přepravních soustav před uplatněním postupu zpětného odkupu ověří, zda mohou integritu soustavy nákladově efektivněji zachovat alternativní technická a obchodní opatření.

8. Při navrhování režimu vytváření nadměrné poptávky a zpětného odkupu předloží provozovatel přepravní soustavy národnímu regulačnímu orgánu veškeré příslušné údaje, odhady a modely, aby uvedený orgán mohl režim posoudit. Provozovatel přepravní soustavy podává národnímu regulačnímu orgánu pravidelně zprávu o fungování daného režimu a na jeho žádost předloží veškeré příslušné údaje. Národní regulační orgán může provozovatele přepravní soustavy požádat o přezkum režimu.

2.2.3 Pevný mechanismus ztráty v případě nevyužití v režimu na následující den

1. Národní regulační orgány uloží provozovatelům přepravních soustav povinnost uplatnit na uživatele sítě v propojovacích bodech, pokud jde o úpravu prvotní nominace, alespoň pravidla uvedená v odstavci 3, prokáže-li zpráva o sledování předkládaná každoročně agenturou podle bodu 2.2.1 odst. 2, že v propojovacích bodech během roku, k němuž se zpráva o sledování váže, v rámci postupů přidělování kapacity u produktů, které měly být využity v daném roce nebo v jednom ze dvou následujících roků, poptávka překročila nabídku ve vyšší rezervní ceny, pokud jsou použity aukce, a to
 - a) nejméně u tří produktů s pevnou kapacitou na dobu jednoho měsíce nebo
 - b) nejméně u dvou produktů s pevnou kapacitou na dobu jednoho čtvrtletí nebo
 - c) nejméně u jednoho produktu s pevnou kapacitou na dobu nejméně jednoho roku, nebo
 - d) pokud nebyl nabídnut žádný produkt s pevnou kapacitou na dobu nejméně jednoho měsíce.
2. Prokáže-li každoročně předkládaná zpráva o sledování, že se situace popsaná v odstavci 1 v následujících třech letech například v důsledku navýšení dostupné kapacity fyzickým rozšířením sítě nebo ukončením dlouhodobých smluv pravděpodobně neopakuje, mohou příslušné národní regulační orgány rozhodnout o ukončení používání pevného mechanismu ztráty v případě nevyužití v režimu na následující den.
3. Pevná renominace je povolena v rozmezí nejvýše 90 % a nejméně 10 % smluvní kapacity uživatele sítě v propojovacím bodě. Přesahuje-li však nominace 80 % smluvní kapacity, může se renominace navýšit o polovinu nenominovaného objemu. Nedosahuje-li nominace 20 % smluvní kapacity, může se renominace snížit o polovinu nenominovaného objemu. Uplatněním tohoto odstavce nejsou dotčena použitelná mimořádná opatření.
4. Původní držitel smluvní kapacity může renominovat omezenou část své smluvní pevné kapacity jako přerušitelnou.
5. Odstavec 3 se nevztahuje na uživatele soustavy – osoby nebo podniky a podniky podléhající jejich kontrole podle článku 3 nařízení (ES) č. 139/2004, které v předcházejícím roce držely méně než 10 % průměrné technické kapacity v propojovacím bodě.
6. Národní regulační orgán provádí v propojovacích bodech, v nichž se uplatňuje pevný mechanismus ztráty v případě nevyužití v režimu na následující den v souladu s odstavcem 3, hodnocení vztahu s režimem vytváření nadměrné poptávky a zpětného odkupu v souladu s bodem 2.2.2; v důsledku tohoto hodnocení se může národní regulační orgán rozhodnout neuplatnit v uvedených propojovacích bodech ustanovení bodu 2.2.2. Takové rozhodnutí se neprodleně oznámí agentuře a Komisi.
7. Národní regulační orgán může rozhodnout o provádění pevného mechanismu ztráty v případě nevyužití v režimu na následující den podle odstavce 3 v určitém propojovacím bodě. Před přijetím svého rozhodnutí národní regulační orgán konzultuje národní regulační orgány sousedních členských států. Při přijímání svého rozhodnutí národní regulační orgán bere v úvahu stanoviska národních regulačních orgánů sousedních členských států.

2.2.4 Přenechání smluvní kapacity

Provozovatelé přepravních soustav akceptují přenechání pevné smluvní kapacity uživatele sítě v propojovacím bodě s výjimkou produktů kapacity na dobu nejvýše jednoho dne. Práva a povinnosti plynoucí ze smlouvy o přidělené kapacitě náleží uživateli sítě až do okamžiku přidělení kapacity jinému uživateli provozovatelem přepravní soustavy a v rozsahu, v němž kapacita není jinému uživateli provozovatelem přepravní soustavy přidělena. Přenechaná kapacita se považuje za přidělenou jinému uživateli až po přidělení veškeré dostupné kapacity. Provozovatel přepravní soustavy neprodleně informuje uživatele sítě o přidělení jím přenechané kapacity jinému uživateli. Konkrétní podmínky pro přenechání kapacity, zejména pro případy, kdy svou kapacitu přenechá několik uživatelů soustavy, schvaluje národní regulační orgán.

2.2.5 Dlouhodobý mechanismus ztráty v případě nevyužití

1. Národní regulační orgány uloží provozovatelům přepravních soustav, aby částečně nebo zcela odebrali systematicky nevyužívanou smluvní kapacitu uživateli sítě v bodě propojení, pokud uvedený uživatel neprodal ani za přiměřených podmínek nenabídl svou nevyužitou kapacitu a pokud ostatní uživatelé sítě žádají o pevnou kapacitu. Smluvní kapacita se považuje za systematicky nevyužívanou, zejména pokud
 - a) uživatel sítě využívá v průměru méně než 80 % smluvní kapacity s účinnou dobou trvání smlouvy delší než jeden rok, a to jak od 1. dubna do 30. září, tak od 1. října do 31. března, bez řádného zdůvodnění nebo
 - b) uživatel sítě systematicky nominuje téměř 100 % své smluvní kapacity a poté nominaci snižuje s cílem obejít pravidla stanovená v bodě 2.2.3 odst. 3.
 2. Uplatňování pevného mechanismu ztráty v případě nevyužití v režimu na následující den není důvodem pro neuplatňování odstavce 1.
 3. Odebrání kapacity povede k tomu, že uživatel sítě přijde částečně nebo zcela o smluvní kapacitu, a to na určitou dobu nebo po zbytek účinné doby trvání smlouvy. Uživateli soustavy náleží jeho práva a povinnosti plynoucí ze smlouvy o přidělení kapacity do doby, než provozovatel přepravní soustavy kapacitu nepřidělí jinému uživateli, a v rozsahu, v jakém kapacita není přidělena jinému uživateli.
 4. Provozovatelé přepravních soustav předkládají národním regulačním orgánům veškeré údaje nezbytné pro sledování rozsahu, v němž se využívá smluvní kapacita s účinnou dobou trvání smlouvy delší než jeden rok nebo v opakujících se čtvrtletích nejméně po dobu dvou let.“
- 2) Bod 3.1.1 odst. 1 se mění takto:
- a) písmeno e) se nahrazuje tímto:

„e) ve formátu ke stažení, který umožňuje kvantitativní analýzy, na němž se dohodli provozovatelé přepravních soustav s národními regulačními orgány na základě stanoviska k harmonizovanému formátu, které poskytne agentura;“;
 - b) doplňuje se nové písmeno h), které zní:

„h) veškeré údaje jsou od 1. října 2013 k dispozici na jedné centrální platformě platné pro celou Unii, vytvořené sítí ENTSOG podle zásad nákladové efektivity.“
- 3) V bodě 3.3 odst. 1 se doplňují nová písmena h), i), j), k) a l), která zní:
- „h) výskyt neúspěšných, právně platných žádostí o produkty s pevnou kapacitou na dobu nejméně jednoho měsíce, včetně počtu a objemu neúspěšných žádostí, a
 - i) v případě aukcí, kde a kdy byly produkty s pevnou kapacitou na dobu nejméně jednoho měsíce vydraženy za cenu vyšší, než je cena zásob;
 - j) kde a kdy došlo k tomu, že nebyl v rámci běžného postupu přidělování kapacity nabídnut žádný produkt s pevnou kapacitou na dobu nejméně jednoho měsíce;
 - k) celková kapacita vytvořená uplatněním postupů pro řízení překročení kapacity uvedených v bodech 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4 a 2.2.5 podle jednotlivých uplatněných postupů pro řízení překročení kapacity;
 - l) písmena h až k) se použijí od 1. října 2013.“
-